

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

15. april 2024

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 117 (Alm. del) af 24. januar 2024

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvordan Liberal Alliances 2035-plan "Fra tryghedsstat. Til ansvarssamfund" skønnes at påvirke realvæksten i det offentlige forbrug frem mod 2035 opgjort i procentvis vækst og mia. kr. i 2030 og 2035? Ministeren bedes derudover oplyse, hvordan realvæksten i det offentlige forbrug, som følger af LA's 2035-planen, beregningsteknisk vil påvirke den offentlige beskæftigelse i 2035.

Svar

Det bemærkes indledningsvist, at der i indeværende svar er taget afsæt i Finansministeriets seneste mellemfristede fremskrivning *2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2027*, august 2023, herunder i forhold til at opgøre den beregningstekniske udvikling i den offentlige beskæftigelse frem mod 2035.

Det bemærkes derudover, at den offentlige forbrugsvækst i den mellemfristede fremskrivning afspejler den højest mulige offentlige forbrugsvækst givet målet for den strukturelle saldo og således ikke afspejler en konkret planlagt offentlig forbrugsvækst.

Af Liberal Alliances 2035-plan fremgår en lang række initiativer samt finansieringsforslag med betydning for de offentlige finanser, herunder betydelige skatteløstelser, reduktion af det offentlige forbrug, investeringer, tilskud mv. De forslag, der indgår i Liberal Alliances 2035-plan, vil samlet set indebære betydelige ændringer af strukturerne i dansk økonomi, herunder i relation til beskatning, arbejdsmarked og tilbagetrækning, indkomstforskelle og størrelsen af den offentlige sektor set ift. den private.

Finansministeriet har i svaret, i det omfang det har været muligt, vurderet de individuelle tiltag, der skønnes at have en betydning for det reale offentlige forbrug. Det betyder, at det alene er de individuelle tiltag, der vurderes at have karakter af offentligt forbrug i nationalregnskabsmæssig forstand, der er vurderet. Liberal Alliances 2035-plan indeholder ikke et saldomål i 2035, og det er derfor ikke muligt at foretage en samlet vurdering af planen og dermed opgøre betydningen for den højest mulige offentlige forbrugsvækst (det finanspolitiske råderum). En række

tiltag i LA's 2035-plan indenfor skat, afgifter, indkomstoverførsler og øvrige udgifter samt finansiering vurderes derfor ikke.

Finansministeriet har vurderet de udgiftsmæssige konsekvenser og opgjort nettoeffekten af de enkelte tiltag. Overskuddet opgjort i planen indgår derfor heller ikke i vurderingen. Det betyder endvidere, at der *ikke* er taget højde for afledte effekter, samt krydseffekter mellem de forskellige initiativer mv.

Finansministeriet har på det foreliggende grundlag vurderet, at ti tiltag fra Liberal Alliances 2035-plan vil påvirke det offentlige forbrug, *jf. boks 1*. For de fleste af tiltagene gælder det, at der ikke foreligger en nærmere beskrivelse af udmøntningen heraf. Vurderingerne af de forskellige tiltag er derfor baseret på en række antagelser og forbehold, *jf. bilag 1*, og skal derfor ses som grove skøn, snarere end egentlige estimater. For enkelte af initiativerne har det ikke været muligt at angive et konkret estimat.

Boks 1

Tiltag fra LA's 2035-plan, der vurderes at have påvirkning på det offentlige forbrug

- 1) Demografisk træk på offentlige finanser
- 2) Løft af dansk forsvar til 2 pct.
- 3) Omfat fertilitetsbehandling i det udvidede frie sygehusvalg
- 4) Fritvalgspulje på 1,3 mia. kr., som skal målrettes frit valg fra dag 1
- 5) Opgør med strafferabatter for alvorlige forbrydelser
- 6) Skatteyderbetalt tandlæge til kronikere
- 7) 10 pct. produktivitetsforbedring i det offentlige
- 8) Rul Mette Frederiksens stigninger i det offentlige forbrug tilbage udover det demografiske træk
- 9) Afskaf seniorjobordningen
- 10) Beløbsordningen sænkes til mindste overenskomstæssige løn

Der indgår ingen profiler for indfasning af tiltagene i Liberal Alliances 2035-plan, men alene en beregnet provenueffekt i 2035. Det har derfor ikke været muligt at vurdere effekterne på det offentlige forbrug i 2030. Det antages, at tiltagene er fuldt ud implementeret i 2035. Alle tiltag vurderes i forhold til niveauet i 2024.

Samlet set vurderes det offentlige forbrug isoleret set at falde med 29,4 mia. kr. i 2035, svarende til et fald på 4,8 pct. ift. det skønnede offentlige forbrug i 2024 i Finansministeriets mellemfristede fremskrivning fra august 2023, *jf. bilag 1*. Det svarer til en gennemsnitlig årlig vækstrate på -0,4 pct. (opgjort ved inputmetoden).

I Finansministeriets mellemfristede fremskrivninger lægges det beregningsteknisk til grund, at der i den offentlige produktion er et fast forhold mellem udgifterne til offentlig beskæftigelse og offentligt varekøb. Det betyder, at andelen af det offentlige forbrug, der benyttes til aflønning af ansatte (lønsumskvoten), er omtrent uændret over tid. I fremskrivningerne er der forudsat en produktivitetsvækst i den private sektor, og dermed falder prisen på de varer og tjenester, som det offentlige køber, relativt til den offentlige løn. Ved en omtrent uændret lønsumskvote vil det indebære en større realvækst i varekøbet og tilsvarende en lavere vækst i den offentlige beskæftigelse set i forhold til væksten i det offentlige forbrug. Der skal

således en vis offentlig forbrugsvækst til hvert år for at fastholde en uændret offentlig beskæftigelse over tid.

En offentlig realvækst på -4,8 pct. fra 2024-2035 vurderes beregningsteknisk at medføre omkring 92.000 færre beskæftigede i den offentlige sektor i 2035 ift. 2024.

Det skal dog understreges, at det som udgangspunkt er op til de enkelte statslige, regionale og kommunale institutioner og beslutningstagere, hvordan de får størst muligt udbytte af budgetterne – herunder fordelingen på offentlige lønudgifter og køb fra den private sektor (netto). Udviklingen i den offentlige beskæftigelse vil således blandt andet afspejle lokale behov og prioriteringer i den enkelte kommune, region og institution. Det betyder, at der ikke er en enkel sammenhæng mellem realvæksten i det offentlige forbrug og udviklingen i den offentlige beskæftigelse. Sammenhængen afhænger blandt andet af, hvor stor en del af det offentlige forbrug, der produceres i den offentlige sektor (og dermed af offentligt ansatte), og hvor stor en del, der købes fra private leverandører (og dermed produceres af privat ansatte).

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister